

OM EN KOMMODE, KOGEKONEN MARIE JENSEN OG OPSKRIFTERNE TIL KAGERNE

*"Alle opskrifterne var nydeligt
skrevet og letlæselige"*

En smuk kommode med mange skuffer er den direkte anledning til, at denne bog med kageopskrifter inspireret af H.C. Andersens eventyr er udgivet.

Jeg så – for mange år siden – kommoden i vinduet hos en antikvitetshandler og blev øjeblikkeligt fascineret af den. Jeg gik ind i forretningen, købte den, og fik den leveret. Et godt køb, synes jeg – mange skuffer er dejlige at have. I en af skufferne opbevarede jeg – lidt gammeldags, måske – sedler og mønter. De er gode at have, når de elektroniske betalingssystemer svigter.

En dag skete netop det, og da jeg ville åbne skuffen med mønterne og sedlerne i, kunne jeg ikke få den op. Jeg er ellers et roligt gemyt, men netop den dag blev jeg godt arrig. Jeg ruskede i skuffen, sparkede og slog til kommoden, men intet hjalp. Skuffen var og forblev lukket.

Noget måtte gøres, så jeg kiggede mig omkring efter et eller andet at slå på kommoden med for at få skuffen op. Jeg fandt en økse. Den virkede for voldsom, så jeg måtte nøjes med, ja, en kødhakker. Med den gav jeg kommoden et ordentligt slag. Til min overraskelse sprang en hemmelig skuffe op i kommoden. I den fandt jeg en stak papirer, der lå i to bunker.

Jeg tog dem forsigtigt op og placerede dem henholdsvis i en stor kagedåse og en mindre bradepande, der tilfældigvis stod oven på kommoden. Kagedåsen og bradepanden lagde jeg forsigtigt ned i en rejsekuffert og fløj så at sige med stor hast ned mod Frederiksberg Have. Kort tid efter ankom jeg til Frederiksberg Slot og gik derefter ned ad bakken mod Josty, hvor jeg satte mig på en bænk i skyggen under et stor egetræ.

Med fuglekvidder i ørene og øjnene på rejsekufferten tog jeg forsigtigt bradepanden og den store kagedåse op fra den og satte dem ved siden af mig. Jeg var lidt i tvivl om, hvilke papirer jeg først ville se på, men efter en lille tænkepause valgte jeg dem fra bradepanden. De var alle løse papirer, og de var ligesom grupperet i to afdelinger. Den ene afdeling viste sig at være en samling af madopskrifter inspireret af Søren Kierkegaard, mens den anden var en samling af middagsretter inspireret af H.C. Andersen.

Jeg var nu spændt på, hvad kagedåsen mon indeholdt. Her var der også tale om en samling løse papirer. Det var også opskrifter, men – skulle det vise sig – af en helt anden karakter. Det var nemlig kageopskrifter. Også her var de knyttet til henholdsvis Søren Kierkegaard og H.C. Andersen. Da jeg fik sorteret dem, var det således tale om kageopskrifter inspireret af Søren Kierkegaard, samt kageopskrifter inspireret af H.C. Andersen.

Det er de sidstnævnte opskrifter – kageopskrifterne inspireret af H.C. Andersen – der udgør den bog, du læser i.

For at opsummere, så indeholdt det hemmelige rum i kommoden i alt fire samlinger af opskrifter, nemlig to stakke papirer med opskrifter relateret til Søren Kierkegaard, samt to stakke papirer med opskrifter relateret til H.C. Andersen. Alle fire samlinger synes – efter en sortering – at ville være velegnede til fire bøger.

Alle opskrifterne var nydeligt skrevet og letlæselige. Ingen var sjusket skrevet og ulæselige. Det gør jo alt andet lige en redaktørs arbejde lettere. De enkelte opskrifter var ofte på et enkelt løst ark,

andre havde flere løse nummererede ark, og når sidstnævnte var tilfældet, syede jeg dem sammem med en stoppenål med sort tråd.

På hvert eneste ark stod der oppe i højre hjørne over titlen på opskriften med sirlig skrift: "Marie Jensen, kogekone". Øverst i venstre hjørne stod der en dato og et årstal. Den første opskrift er dateret den 5. maj, og den sidste den 4. august i året 1964.

Så det vi ved, er, at opskrifterne er skrevet over tre måneder. Noget af en bedrift, når man tænker på, at hun på kun tre måneder har skrevet eller komponeret ikke mindre end 134 opskrifter. Hertil kommer, at hver enkel opskrift er kommenteret ud fra værker af henholdsvis Søren Kierkegaard og H.C. Andersen.

Ovennævnte er alt, vi har fra Marie Jensens hånd. Jeg har ikke kunnet finde andre opskrifter af hende, endsige kogebøger.

Når man læser opskrifterne, er det tydeligt, at hun må have studeret både Søren Kierkegaard og H.C. Andersen – det afslører kommentarerne jo til opskrifterne. Jeg har selv i en række år studeret begge forfattere, og jeg må tilstå, at jeg ikke ville kunne have skrevet dem bedre.

Det er tydeligt, at hun med de fire hold af opskrifter må have haft et eller andet projekt, et projekt der ligger ligefor at kalde for "Litteratur – mad og kager". Vi ved selvsagt ikke, om hun har haft tanke på en udgivelse, eller, hvis hun har det, om det så bare ikke kunne realiseres.

Vi ved altså, at opskrifterne først nu dukker op i den hemmelige skuffe i kommoden, men om kommoden engang har tilhørt hende, eller om det er en anden, der engang har fundet opskrifterne et eller andet sted og så lagt dem i skuffen i kommoden – ja, det finder vi aldrig ud af.

Fakta er, at de hemmelige papirer udgør fire kogebøger, altså henholdsvis en kogebog med måltider og en bog med kageopskrifter inspireret af Søren Kierkegaard, samt en bog med hovedretter og en bog med kager inspireret af H.C. Andersen.

Nærværende bog, der har været længe undervejs, er – som det fremgår – bogen med kager inspireret af H.C. Andersens eventyr. Som tidligere nævnt, er den faglige tyngde med hensyn til hendes viden om H.C. Andersen i top – og da hun var kogekone, regner jeg med, at alle opskrifterne er, som de skal være, for at skabe velsmagende og gode kager.

Med hensyn til bogens illustrationer er der udvalgt værker fra både danske og udenlandske kunstnere, der passer til det eventyr, som hver enkelt kage er inspireret af. Illustrationerne gør bogen unik og giver den en særlig visuel identitet, der adskiller den fra andre kogebøger. Frem for alt er de dog valgt for at give læserne mulighed for at fortolke både eventyrene og kagerne på en mere fri og kunstnerisk måde.

Jens Staubrand
Stauer Publishing